

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 551/2015
02.07.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јанка Лазаревића, председника већа, Бате Цветковића, Горана Чавлине, Драгана Аћимовића и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Иваном Труљом Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Б.С., због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Б.С., адвоката Д.Г., поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Сомбору К 16/14 од 18.06.2014. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 1184/14 од 15.01.2015. године, у седници већа одржаној 02.07.2015. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Б.С., адвоката Д.Г., поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Сомбору К 16/14 од 18.06.2014. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 1184/14 од 15.01.2015. године, у односу на повреде закона из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП и члана 439. тачка 2) ЗКП, док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у преосталом делу **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Сомбору К 16/14 од 18.06.2014. године, окривљени Б.С. је оглашен кривим да је извршио кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. КЗ, за које је осуђен на казну затвора у трајању од једне године и шест месеци. Истом пресудом А.Д. „К.“ В. досуђен је имовинскоправни захтев у износу од 6.605.029,36 динара, па је обавезан окривљени да тај износ уплати А.Д. „К.“ В., у року од три месеца од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења. Окривљени је обавезан да на име трошкова кривичног поступка плати суду износ од 48.637,43 динара, а на име паушала износ од 7.000,00 динара, све у року од 15 дана од правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 1184/14 од 15.01.2015. године одбијене су као неосноване жалбе окривљеног Б.С. и његових бранилаца, адвоката В.С. и адвоката З.Р., као и жалба Вишег јавног тужиоца у

Сомбору, а пресуда Вишег суда у Сомбору К 16/14 од 18.06.2014. године је потврђена.

Против наведених пресуда захтев за заштиту законитости је благовремено поднео бранилац окривљеног Б.С., адвокат Д.Г., у смислу члана 485. став 1. тач. 1) и ст. 2. и 4. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде укине и предмет врати на поновно суђење првостепеном или другостепеном суду, или да побијане пресуде преиначи у целини тако што ће донети одбијајућу или ослобађајућу пресуду.

Врховни касациони суд је, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, и након оцене навода у захтеву, нашао:

Бранилац окривљеног, у захтеву за заштиту законитости најпре истиче да имајући у виду време извршења предметног кривичног дела те како се кривично дело злоупотреба службеног положаја, односно злоупотреба положаја одговорног лица може извршити када је у питању прибављање користи за себе или другог, при чему се под изразом „други“ подразумева физичко лице, а не правно, то је у конкретном случају могло постојати неко друго кривично дело као што је кривично дело злоупотреба овлашћења у привреди из члана 139. Кривичног закона Републике Србије, а не кривично дело злоупотребе службеног положаја, како је то првобитно оптужним актом окривљеном стављено на терет, при чему је окривљеном стављено на терет да је предметно кривично дело извршио у марту месецу 2004. године, па се по оцени браниоца у моменту извршења кривичног дела то дело није могло сматрати кривичним делом злоупотребе службеног положаја искоришћавањем службеног положаја одговорног лица ради прибављања противправне имовинске користи за друго лице, већ о неком сасвим другом кривичном делу.

Из списка предмета произилази да је окривљеном Б.С. оптужним актом најпре било стављено на терет да је извршио кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 3. у вези ст. 4. и 1. Кривичног законика, те да је 17.05.2013. године Виши јавни тужилац у Новом Саду изменио правну квалификацију кривичног дела тако што је окривљеном стављено на терет извршење кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. КЗ, а за које дело је окривљени побијаним пресудама оглашен кривим.

Наиме, у време извршења кривичног дела постојало је кривично дело злоупотреба службеног положаја, које је оптуженом и стављено на терет, а када је извршилац тог кривичног дела могао имати својство службеног лица или својство одговорног лица, док је изменама и допунама кривичног законика од 24.12.2012. године, а који закон је важио у време пресуђења и у односу на који закон је Виши јавни тужилац у Новом Саду изменио оптужни акт, прописано да

учинилац кривичног дела из члана 359. КЗ може имати својство само службеног лица, а одредбе које се односе на злоупотребу положаја и кривицу одговорног лица, овим изменама прописане су у кривичном делу злоупотреба положаја одговорног лица у члану 234. КЗ, па је по оцени овог суда, наведеним изменама кривичног законика, кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица задржало јасан континуитет са кривичним делом злоупотреба службеног положаја у случају да се као извршилац јавља одговорно лице.

Одредбом члана 234. став 1. КЗ је прописано да одговорно лице које искоришћавањем свог положаја или овлашћења, прекорачењем граница свог овлашћења или невршењем своје дужности прибави себи или другом физичком или правном лицу противправну имовинску корист или другом нанесе имовинску штету, казниће се затвором од три месеца до три године, док је ставом три истог члана прописано да ако вредност прибављене имовинске користи прелази износ од 1.500.000,00 динара, учинилац ће се казнити затвором од две до десет година.

Полазећи од наведеног, по налажењу Врховног касационог суда, из изреке побијане правноснажне пресуде Вишег суда у Сомбору произилазе сва битна обележја кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. КЗ, односно произилази да је окривљени у критичном периоду искоришћавањем свог положаја одговорног лица, у својству директора предузећа Д.О.О. „Ф.-п.“ В. прибавио противправну имовинску корист за друго правно лице у укупном износу од 6.605,029,36 динара, а за који износ је оштетио А.Д. „К.“ В., а како је окривљеном изменама оптужног акта од 17.05.2013. године и 18.06.2014. године и стављено на терет, при чему је цитираном одредбом члана 234. управо и прописано да је последица тог кривичног дела остварена ако учинилац прибави себи или другом физичком или правном лицу противправну имовинску корист или другом нанесе имовинску штету.

Из изнетих разлога, по оцени овог суда, неосновано бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Поред тога, бранилац окривљеног у захтеву истиче и то да како не постоји један елемент кривичног дела злоупотреба одговорног лица на страни окривљеног, то је у конкретном случају наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења, а којим наводима бранилац окривљеног указује на битну повреду одредба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП.

Међутим, по оцени овога суда, а како је окривљеном стављено на терет и како је побијаним пресудама осуђен да је извршио кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. КЗ, јер је критичном приликом прибавио противправну имовинску корист за друго правно лице у укупном износу од 6.605.029,36 динара, а због које висине имовинске користи је окривљени оглашен кривим због извршења тежег облика кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица прописаног у ставу 3. члана 234. Кривичног законика, за које је прописана казна затвора у трајању од две до 10 година, то произилази да у конкретном случају у смислу члана 103. став

1. тачка 4) КЗ у вези члана 104. став 6. КЗ, апсолутна застарелост кривичног гоњења наступа у марту месецу 2024. године.

Из изнетих разлога, неосновано бранилац окривљеног у захтеву указује да су побијане пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП.

Надаље, бранилац окривљеног у захтеву истиче и то да је нејасно како је исказ представника оштећеног А.Д. „К.“ могао бити одлучујућа чињеница за утврђивање психичког односа окривљеног у односу на дело које му се ствља на терет, те је по оцени браниоца када је оптужница преквалификована на главном претресу 18.06.2014. године, суд требало претрес да одложи и изведе нове доказе ради утврђивања чињеница куда је отишла роба коју је „Д.-м.“ купио и преузео од „Ф. – п.“

Изнетим наводима, по оцени овог суда, бранилац окривљеног у суштини оспорава оцену изведених доказа и истом утврђено чињенично стање у побијаним пресудама, што није разлог прописан чланом 485. став 4. ЗКП због којег окривљени, односно његов бранилац сходно правима које у поступку има у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети овај ванредни правни лек, због чега је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног у овом делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде у односу на одбијајући део на основу члана 491. став 1. ЗКП, а на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, у делу у којем је захтев браниоца окривљеног одбацио као недозвољен.

**Записничар - саветник
Ивана Тркуља Веселиновић, с.р.**

**Председник већа-судија
Јанко Лазаревић, с.р.**